

© DISNEY

Disneyn Mulan-animaatio kumartaa Kiinan taiteelle

Harri Römpötti

Isänsä paikan sodassa ottavasta työstä kertova Mulan on Disney-yhtiön 36. pitkä piirroselokuva. Disney-animaatiot ovat nousseet 90-luvulla jälleen suureen suosioon, joten muutkin suuret studiot ovat lähteneet kilpailemaan suurista markkinoista.

Toistaiseksi kukaan ei ole kuitenkaan kuronut umpeen Disneyn kokemuksen takaamaa teknistä laattaa. Mulan on lisäksi taiteellinen täysosuma, Disneyn ehein elokuva sitten Dumbon (1941). Kiinalaiseen kansantaruun perustuvan elokuvan piirrostyylillä varten nähtiin paljon vaihua.

"Taustamateriaalia oli saatavilla huomattavat määrät. Kiinalaisella maalaustaidolla on sentään 3000 vuotiset perinteet. Etenimme dynastia kerrallaan. Erityisen paljon tutkimme kiinalaista vesiväritekniikkaa, kuinka maalataan riisipaperille", Ric Suiter kertoo.

Suiter on Mulanin art director. Piirroselokuvassa se tarkoittaa koko elokuvan visuaalisen tyylin suunnittelijaa, joka myös huolehtii, että satujen piirtäjien työ pysyy yhtenäisenä.

"Valitsimme elokuvasta kymmenen kohtaa, jotka piirsimme. Heijastimme piirrokset seinälle, jotta näkisimme, milta tyyli näyttää suurella vaikkokankaalla. Tavoittelimme kiinalaisen taitteen yksinkertaisuutta."

"Animaatiossa yksinkertaisuus on kuitenkin vaikeaa. Mitä pelkistetympi hahmo on, sitä suurempi vaikutus jokaisella viivalla on. Siksi esimerkiksi Milki Hiiri on todella työläs animoitava. Samalla tavalla myös hitaat liikkeet ovat vaikeita. Pieninkin virhe hyppää silmille."

Ranskassa Disneyn versiota Notre Damen kellonsoittajasta syytettiin eurooppalaisen kulttuurin amerikkalaistamisesta. Kriittikalaiset puolestaan hermostuivat samaan tapaan viime vuotisesta Herkules-tulkinnasta. Mulanissa kiinalainen tyyli ainakin on tavoitettu kunnioittavasti.

"Yksinkertaisuus johtuu paljon kiinalaisen taitteen kaksulotteisuudesta. Heillä on erilainen käsitys perspektiivistä. Tarinan ja piirrostyylin luonnostelu vei 2-3 vuotta. Meidän piti opetella kokonaan uusi tapa piirtää."

"Varsinkin taustoista tuli paljon yksinkertaisempia kuin yleensä animaatioissa, koska emme halunneet niiden vievän huomiota hahmoilta. Esimerkiksi vuoret on usein piirretty vain parilla viivalla, mikä sopii hyvin kiinalaiseen sivellintekniikkaan", selittää Barry Temple.

Mulanissa Temple oli heinäsiirikka Cri-Kee'n vastaava animaattori. Edellinen Disney-heinäsiirikka oli Pinokkion omatuntuna palvelut Samu Sirkka vuodelta 1941. Vaikka hahmo on kooltaan pieni, Temple hihkuu isän ylpeyttä Cri-Keestä.

"Siinä missä Samu Sirkka oli pieni mies, Cri-Kee on oikea hyönteinen. Hän ei edes puhu. Silti hänen piti pystyä ilmaisemaan koko tunnekirjo. Kehittelimme Cri-Keelle ihan oman ruumiinkielen, monijalkaisen olennon tavat liikkua ja elehtiä. Vietin paljon aikaa tutkimalla eläviä hyönteisiä."

Sekä Suiter että Temple ovat olleet mukana Disneyn Floridan studiolla liki kymmenen vuotta eli alusta alkaen. Molemmat ovat aiemmin tehneet muun muassa Kaunotarta ja hirviötä ja Aladdinia. Molemmat kehuvat Floridan studion henkeä.

"Floridassa on paljon nuoria taiteilijoita. Mulan oli ensimmäinen pitkä piirretty, josta meillä oli päävastuu. Siksi meillä oli tarve todistaa kykymme ja kaikki olivat innoissaan", Suiter hihkuttaa.

"Florida on kuin pieni riippumaton studio suuren Disneyn sisällä. Mulanilla halusimme rakentaa studion, jossa on vapaa ilmapiiri, ja kehittää oman tyylimme", intoilee puolestaan Temple. ●